ПОЈЕДИНИ БРОЈ 50 ПАРА.

„Застава“ излази сваки дан осим понедељника и празника. — Претплата је 100 Д. на годину, 50 Д. на пола године, а 25 Д. на четврт године; за Америку 5 долара на годину. — Претплатити се може бар на четврт године.

Издавалац „Застава“ Д. Д.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Поштарина плаћена у готовом.

Рукописи за лист шаљу се на уредништво „Заставе“, а новац за претплату и огласе на администрацију „Заставе“ Нови Сад, Лазарева улица број 14. — Телефон број 110. — Рукописи се не враћају.

Издавалац „Застава“ Д. Д.

Број 53. Нови Сад, у петак 10. марта 1922. Година LIII.

Велика криза на помолу.

Ми смо за кратко време политичког живота наше младе Краљевине доживели доста криза, али изгледа нам да ниједна није била онако жестока, судбоносна и опсежна, као што ће бити криза, која је на помолу.

Данашњи политички режим у основама се тресе. У држави су несрећене прилике, ниједна ствар и ниједан човек, тако рећи, није на свом месту. Живот грађана је врло тежак, сваки дан је све више трзавица и сукоба, скупоћа је све грознија, а, поред тога, политички односи међу грађанима, међу племенима, областима и верама су преко мере затегнути.

На влади се налази ужа коалиција између радикала, демократа и муслимана. Како се покушавало да се међу представницима тих група створи чвршћи споразум, то до сада није успело. Муслимани, добре рачунџије, стално искоришћују тешку ситуацију владе, стално траже — и добијају уступке.

Но, то не би била највећа несрећа. Много је горе што су односи између радикала и демократа све замршенији и непријатељскији. Испрва се помишљало, да ће се за време „заједничког живота“ моћи створити искрен споразум, али данас је већ сваком јасно да је то немогуће. Иако у програму радикалне и демократске странке нема богзна каквих фундаменталних разлика, представници једне и друге странке се тако разилазе у својим посебним схватањима у питањима мање важности, они су по својој политичкој прошлости, по свом темпераменту и, не по својим већим политичким концепцијама, него по својим непосредним, свакодневним, више личним и страначким циљевима тако далеко једни од других, да се они не могу одржати у заједничкој влади. То мора да констатује сваки објективни посматрач, припадао он ма којој групи.

Сву диаметралну разлику између радикалне и демократске странке видели смо приликом претреса питања о послератном мораторијуму: о закону, којим би се одгодила плаћања послератних дугова у иноземству.

Парламенат, који је за 9 месеци донео свега један једини закон о заштити државе, и који стално дебатује, претреса и одгађа решавања питања; Парламенат, који није у стању да доврши ни претрес буџета, имао би изненада да решава тај закон о одгађању плаћања дугова наших трговаца у иноземству. Министар Финансија, г. др. Кумануди одбацио је на страну сав други рад, и латио се израде тога закона. Он га је протурио у Финансијком Одбору Парламента, па је захтевао да се одма усвоји и у Парламенту. Клуб демократске странке се идентификовао са својим министром, и исто је тако енергично тражио да се тај закон што пре усвоји. Г. Кумануди је чак попретио и кризом, ако се његов предлог одбије.

(Свршиће се.)

Свеци благо деле.

„Куд се дева цар-Немање благо?“

Многи ће мислити, да хоћемо да пишемо о народној песми са истакнутим насловом. Не. Ми ћемо да пишемо стару песму на нов глас, да и после уједињења наше Цркве г. г. архијереји немилице троше оно, што је народ вековима, откидајући од својих уста, заштедио и створио, да се што више подигне просвета у нашем народу.

У Великом Савету Српске Патријаршије г. г. архијереји су створили президијум, а тај се састоји из патријарха и четири епископа, (Варнаве, Летића, Кирила и Јефрема), којима секундира канцелар.

Тај президијум је закључио и одмах у дело привео, да потроши за намештај у бившем митрополитском двору у Београду ништа мање него 80.000 динара (словом осамдесетхиљада динара). Мислићете, да је то за намештај патријарха? Преварићете се. То је за намештај г. г. архијереја, чланова Св. Синода, који сачињавају президијум Великог Савета. И ако би Синод могао радити у Карловцима, где је у двору намештена свака соба за г. г. архијереје, троши се протуправно 80.000 динара за собни намештај чланова синодала, да би могли држати седнице у Београду, јер је са Калемегдана лепши поглед, него из Карловаца.

Радознали смо, шта ће на то казати седница Великог Савета кад се састане, јер президијум нема права да троши толику своту самовољно, без седничког закључка, па би требало, да г. г. у президијуму накнаде ту своту, коју су потрошили протуправно. Осим тога то је и рђав преседан, јер онда би г. г. архијереји у Св. Синоду могли у будуће донашати и одмах изваћати такве закључке, не питајући надлежни Велики Савет. То много личи на оно Лујево: Ја сам држава!, па би требало чланови Великог Савета да упитају г. г. архијереје у Св. Синоду: А шта смо ми? Иначе ће народ морати затражити рачуна од чланова Великог Савета и упитати их: Којим сте путем ви дошли у Велики Савет, па кад сте се већ дали именовати од архијереја, опет морате водити рачуна о томе, ко троши, има ли право на то и зашто троши?

Чланови Св. Синода као президијум Великог Савета издају наредбу Управи Патријаршеског Двора, да смањи издатке у Двору, јер су врло велики. Ну г. г. архијереји у Св. Синоду имају месечно доплатка 3.000 динара (трихиљаде динара) зато, што раде у Св. Синоду, али не плаћају ништа за храну и стан у Патријаршеском Двору. Исто тако не плаћају ништа и кад држе седнице у Београду, а из Карловаца се вуку свакојаке намирнице у Београд, да г. г. архијереји неби трпели никакве оскудице. И док они тако живе „у зноју лица свог“, дотле свештенство сужава и скраћује по моди своје мантије и гледа, кад ће се г. г. архијереји у Св. Синоду смиловати и донети какво побољшање њихових плата и других дотација. Дочекаћемо скоро!

Исто тако не плаћају ништа г. г. архијереји и кад држе седнице Св. Архијерејског Сабора, а од државе имају 100 динара (сто динара) дневнице. Кад ништа не плаћају у Двору за стан и храну, због чега онда имају дневнице од државе? Добро би било, да г. Кумануди прорачуна колико су до сад узнеле дневнице г. г. архијереја у седницама Св. Архијерејског Сабора и додатак од три хиљаде динара месечно за синодалне чланове архијереја, па да нам ту своту обелодани да видимо и да се чудом зачудимо, колико је то стало наш народ и да упитамо г. г. архијереје, шта су за то време урадили? Упоредо са тим треба Управа Патријаршеског Двора да изнесе, колико се потрошило прасица, ћурака, смуђева у сосу, шећера и других посластица, вина и бермета, за време тих седница, па да наше свештенство и народ виде, куд се деде цар-Немање благо.

Већ месецима из патријаршеског двора храни се бесплатно неки руски генерал и генералица, присни пријатељи г. епископа Летића и г. епископа Хајдина. Већ месецима станује у двору и храни се један писар Великог Духовног Суда и то бесплатно, само због тога, што се случајно родио у истом цинцарском селу у Македонији, одакле је и Канцелар Рошу. Дозволом Св. Синода станују у двору бесплатно, а хране се за 100 динара месечно четири писара Св. Синода. Где има дворска храна за 100 динара месечно? А често дође и по који свештеник из Србије, па одмах добије стан и храну у Двору или таки који добро стоји код г. епископа Летића, па одмах добије приступ у Двор. Два члана референта Св. Синода станују и хране се у Двору за 250 динара месечно и сад хоће карловачки бирташи да упуте молбу на Патријарха, јер им Двор прави конкуренцију.

Кад све то резимирамо, онда се види, колико је језуитска наредба Св. Синода, да се смањи трошак у Двору. То значи на народном језику: Смањите трошкове у Патријаршеском Двору, частите само оне, које вам ми препоручимо и нас синодале и остале архијереје, а ми, и ако имамо 100 динара дневнице у Архијерејском Сабору и по 3000 динара додатка за рад у Синоду — нећемо вам плаћати ништа за стан и храну у Двору.

Јелте, да свети оци добро распоређују и између себе деле народно благо? То је стара песма на нов глас, само се бојимо, да ће народ једанпут затражити рачуна и судити сваком по заслузи. Народ је стрпљив, али према некима и неумољив. Кад му чаша стрпљења буде препуна, потражиће куд се деде цар-Немање благо, а та је чаша стрпљења већ сасвим близу врха, само што није прекипела.

Г. Г. архијереји у Св. Синоду, нека запамте, да наш народ није крава музара, па кад већ ето даје изобилно пића, господске дворове и јела, с правом тражи и дела!

Чувајте Цркву, која је народ, а имајте на уму, да сте ви на тим местима због народа, а није народ због вас.

Леонид.

Блокашки морал.

Својевремено велики поседници из Хрватске и Славоније, удружили су се и створили неко семенарско удружење у сврху да сачувају своје поседе од удара аграрне реформе. Уместо да производају семење, нама тако потребно, они те своје поседе једноставно испродају. У доказ тога — ево једнога примера.

У Подравини, у општини Питомала постоји пустара „Роговац“ властелинства Аугустинова. Површина тога имања била је првовремено од више стотина јутара, што ораће земље, што сенокоса и друго. Међутим је властелин испродао половицу тога свога имања још 1921. г., и кад је требало грунтовно превести ту продату земљу на њихове нове господаре, било је доста и трке, јер негде је запињало; но најзад му је ипак успело да сву ту ствар срећно доконча. Преосталу пак земљу, продао је у овој години.

Сад нам се намеће питање: постоји ли аграрна реформа или не, те у чему се она састоји?

Ако је овако свакоме слободно радити, чему нам онда држати тако скупо министарство аграрне реформе?

Осим тога ово бележимо и зато, да види српска јавност колико је подло и ниско крекетање „Хрватскога блока“, кад назива београдску владу „тиранијом“ по хрватски народ!

Могли бисмо навести још безброј других примера, којима би разуверили необавештени свет, да Хрвати — ама баш ни у чему не трпе од Београда и Срба, већ напротив он их — мази. А за ту доброту, боље речено попустљивост нашу, „клубаши“ прете неким оружаним сукобом с нама Србима. Широм бела света шире лажне вести, о тобожњем њиховом очајноме стању, које их је задесило у заједници њиховој са нама Србима. Отворено буне народ против ове државе и свега што је Српско. Државу нашу називају „есхазијом“ (читајте само Радићев „Дом“), ма да је, колико се сећамо, једном владином наредбом строго забрањено изврћати ругли име државе итд.

Дакле све им је дозвољено!

А ми, којима су све те прилике врло добро познате, и све догађаје до ситница будно пратимо, у чуду се питамо: Куда то води и докле тако?!

Београде, Београде! Буди нам увек само оно, што си и био у очима нашим до — ослобођења нашега! **Б. Ш.**

Нови Сад, 9. марта.

— **Цицварић признаје.** У једном од последњих бројева „Београдског Дневника“ Цицварић признаје, да стоји у пријатељској вези са комунистичким агитаторима, који су или у нашој држави, или изван ње. Признаје и то, да им шаље новаца. Он се с њима политички не слаже, али су они његови добри пријатељи, и он им је до сада послао око 150.000 динара.

Ово Цицварићево признање је врло драгоцено. Не може ли се из тога зар закључити, да Цицварић с неким планом поткопава углед неких наших државника, блати и каља све редом? И, не може ли се зар и то схватити, да он хотимице сеје раздор између Срба и Хрвата, бајаги из љубави према централизму, — а оно можда из каквог „личног пријатељства“; као што и новац комунистима не шаље зато што се слаже с њима, него само их из „личног пријатељства помаже?!

То су врло чудне и загонетне ствари.

Репарационе обавезе Мађарске.

На основу извештаја заступника репарационе комисије у Будимпешти, да мађарска влада у предлогу буџета није унела никакву своту за репарационе сврхе, репарациона комисија у Паризу упутила је ноту мађарској влади у Будимпешти. У ноти упозорује комисија владу, да је Мађарска трианонским уговором примили на себе одговорност и обавезу за репарацију и да је Мађарска дужна већ нотифициране обавезе (наиме лиферовање угља) као и оне, које тек предстоје, дужна испунити. Репарациона комисија захтева стога од мађарске владе, да у буџет унесе одговарајуће примедбе, која ће омогућити, да на позив комисије својим репарационим обавезама одговори. Комисија рачуна, да ће Мађарска у што краћем року у овом правцу учинити нужне кораке.

Француски план о подизању Русије.

Несрећом руског народа, а нехатношћу некадашњих њених савезника, једном славна и силна Русија данас је немоћна, те сада Енглеска и Француска стварају планове о подизању Русије, а у ствари се ради, како ће је што боље и интензивније експлоатисати. „Пти Паризиен“ доноси појединости о плану, који је израдио интерминистрални одбор за подизање Русије, који би се поднео конференцији у Ђенову. Стручњацима пошло је за руком, да у главном израде појединости о подизању Русије. Они предлажу, да се почне са економским подизањем пограничних крајева Русије. Овај посао могао би се почети прво у околини Архангелска и Петрограда, где већ постоји једно друштво француско-енглеско-немачко за експлоатисање шума. Према информацијама чехословачке владе, могло би се и у Украјини почети једна извесна култура, поглавито гајење шећерне репе.

Француски стручњаци препоручују, да се за сада сав напор концентрише на јужни део Русије, а у првом реду на котлину реке Донца, која има богате мајдане угља и гвожђа, затим на Кубан, која је богата житница и Кавказ, која има богате изворе петролеума. Стручњаци препоручују, да се овај план прихвати и да се омогући, да Русија може извозити своју продукцију, пошто услед данашњег несрећеног стања у Русији ова се продукција не може рационално искористити.

Војска и политика.

Кад год хоће да највише убеди своје читаоце да он има право, Цицварић се у свом „Београдском Дневнику“ позива на војску. Тако и у чланку „Два имена — две политике“. Ту износи он, врло криво и нетачно, разлику између политике г. Протића и г. Прибићевића. Овога хвали да је он — једини пријатељ државног јединства, и да је типични централиста. Велећи даље да је цео српски народ(!) на страни г. Прибићевића, Цицварић каже и ово: ако радикални клуб и пристане на ревизију Видовданског Устава у духу Протићевог програма, на то неће никад пристати војска!

Шта то значи? Па зар ћемо политику да правимо с војском? Зар ћемо, као некад у Мађарској, војску водити на биралиште да она „поучи“ бираче на кога треба гласати? Или ћемо зар — војском растеривати зборове, па и парламенат, који се некоме не буде допао?!

Албанска споменица.

Под овим насловом у броју 49 „Заставе“ изашла је белешка од г. Љ. Ђорђевића, у којој каже: „да су многи неваљалци бацили своју котву спасења на Крф и због тога треба да добију албанску споменицу, а они, који су износили своја прса пред Пећорском и другим непријатељским војсковођама не могу је добити; да албанска споменица сеје раздор међу српским живљем и т. д.

Ми не мислимо као г. Ђорђевић. Нису неваљалци они који су се склонили на Крф, као што нису хероји сви они, што су заробљени, нити албанска споменица сеје раздор, нити пак прави ма какву разлику, већ је она обележје онога великога дела народа, који је као и г. Ђорђевић износио своје груди пред Пећорском, Макензеном и др. али, који има још један плус, а тај је црногорски и албански кршеви и солунски фронт, из чега је произишло ослобођење и уједињење. Требало је прећи Албанију и видети оне силне лешеве посејане на сваком кораку и оне јаднике борбом и глађу изнурене, притиснути немаштином и болешћу, па да и није исносио своја прса Пећореку, морало би му се дати какво видно обележје, као знак признања његове отаџбине, коју је — с правом могу рећи — он ослободио и ујединио. Верујемо, да би многи и многи који су раније заробљени и они пошли кроз Албанију, али су они били такве среће, да су свој задатак много раније завршили са мање мука.

Овим се не пориче јунаштво, патриотизам и пожртвовање заробљених, јер су и они дали све што је од њих тражено само нешто раније, те према томе има дела и дела. И напослетку хоћемо да се разликујемо не од заробљеника, већ од здравих и младих, који су срамно бацили оружје, предали се непријатељу и служили му. Признаће свако да таквих има прилично.

Албанска споменица и не носи карактер херојских подвига у општој борби одбране, већ карактер нарочитих мука и невоља, које нису имали сви подједнако, и што је најглавније те су муке и патње подгрејаване надом на повратак отаџбине, ослобођење заробљених и потлачених и уједињење.

И ми смо за то, да се одликују и заробљеници, али смо и за то, да се да и албанска споменица онима, који сем Пећорека, Макензена и др. имају онај плус т. ј. Албанију и Солунски фронт.

Писац белешке не би тако писао, да је хтео замислити: Шта би било, да је цела војска заробљена, да није било Албаније и Солунског фронта.

Д. Н. Димитријевић.

ВЕСТИ.

— **Парастос.** У суботу 11-ог марта у 11 сати пре подне одржаће се у св. Ђурђевској Саборној цркви годишњи парастос покојној Јелисавети Косте Трифковића.

— **Наш извоз.** Према извештају наше делегације у Смирни од 20. децембра прошле године до 1. фебруара о. г. извезено је из Србије за Смирну на ондашњу пијацу: 225 волова, 571 овнова, 2500 ока сира кашкаваља и 2000 ока масла у тулумима. Овнови су продати по 25 гроша ока, живо мерено; волови су продати по 70 гроша ока, заклано; кожа остаје месару; кашкаваљ по 135 гроша ока; масло по 100 до 170 гроша ока. На ондашњој пијаци траже се волови, који су тешки од 250 до 300 кгр. Како је Турска забранила извоз стоке, која је до скора увожена у Смирну, тражња волова и овнова је велика.

— **Од Трговачко-Занатлијске Коморе у Новом Саду.** Дирекција Државних Жељезница у Суботици расписује на дан 27-ог марта 1922. г. писмену офертуалну лицитацију за 2000 кг. лоја, на основу закона о Државном Рачуноводству од 27. јуна 1921. г. Услови се могу видети или добити из Економата Дирекције Државних Жељезница у Суботици, код Министарства Саобраћаја у Београду и код свих Трговачких Комора.

— **Погибија бугарске банде.** У срезу Овчепољском открило је жандармеријско потерно одељење једну бугарску пљачкашку банду, коју је разбило и наставило даље гоњење. Вођа ове банде је чувени разбојник убица Јован Брга, који је побегао у правцу бугарске границе.

— **Папа жели конкордат са нашом државом.** Државни тајник римске столице кардинал Гашпари је изјавио, да је топла жеља Ватикана, да се приступи закључку новога конкордата, који ће важити за целу државу Срба, Хрвата и Словенаца. Досадашњи конкордат, који је важио само за Краљевину Србију да се измени са новим, који ће вредити за све покрајине. За састав конкордата Ватикан жели директне преговоре са нашом владом.

— **За споменик Јосифу Рајићу** стигли су ови даљи прилози: Савет вароши Ст. Кањиже 250 дин., општина Крк 100 дин., виша пучка школа у Краљевици и добровољно ватрогасно друштво у Петроварадину по 50 дин., виша и нижа пучка школа у Жупањи 33 дин. 75 п., управна општина Јосипдол 25 дин., нижа пучка школа у Лукову и општина Криви-пут по 20 дин., нар. осн. школа у Лаћарку 19 дин. 25 п., школа у Блашковићима 17 дин. 50 п., мешовита пучка школа у Врнику код Корчуле 14 дин. и срп. осн. школа у Петровцима код Вуковара 9 динара. — Досад стигли прилози износе свега 12101 динар и 55 пара.

— **Нови изборни закон у Мађарској** дао је право гласа и мађарским женама. Свака жена, мађарска држављанка, која је напунила 30 година и која има четири разреда основне школе има право гласа. Жене, са факултетском спремом и студенткиње имају то право и пре тридесете године. Најзад право гласа има и свака она жена, која има најмање три детета. Тако ће и мађарице да ступе у политику.

— **Жељезнички лопови.** У Сарајеву, а исто тако и у Винковцима ухваћене су банде лопова, састављене из самих жељезничких намештеника, који су на велико крали жељезнички материјал и препродавали приватим лицима. Жељезници је нанесена огромна штета.

— **Др. Радослав Илчић** отпочео је адвокатску праксу у Новом Саду. Канцеларија је у Љубљанској (пређе Св. Стевана) улици број 13. 478 1—2

— **Скупштина У. Т. К. клуба.** У недељу 12. марта о. г. у 11 сати до подне одржаће се главна конституирајућа скупштина У. Т. К. клуба, у сали Елит-кафане, на коју све старе и нове чланове најучтивије позивам. — Дим. Бјелић.
1—1 469

ПОЛИТИЧКИ ПОЛОЖАЈ.

(Нов. Агенција „Југославија“.)

Београд, 9. марта.

Седница Законод. Одбора.

На јучерашњој седници пленума Законодавног Одбора завршила се начелна дебата о законском пројекту о општој управи. Последњи су узели реч Крста Пејовић, републиканац и Московљевић земљорадник. Они су се изјаснили против тог законског нацрта. Министар Трифковић је бранио нацрт, те се прешло на гласање. Нацрт закона о општој управи је са 18 против 8 гласова примљен у начелу. После тога је отпочела дискусија о појединостима, те је први узео реч Едбин Кристан соц.-демократски посланик. Он критикује лагани рад одбора и тражи да одбор ради и пре и после подне, како влада не би парламенту натурила поједине законске предлоге.

Муслимански посланик Сакиб Коркут се осврће на приговоре Кристана и вели да је и влада у многоме крива за спори рад одбора. На ове речи реагира министар Трифковић, који брани владу, јер и она сама настоји да се законски нацрти што пре изнесу пред Скупштину.

На крају је усвојен предлог Љубе Јовановића, да се седнице пленума Зак. Одбора од сада држе дневно од 9—1 сата после подне. Идућа седница сутра.

Опозиција против генерала Зечевића.

Јуче пре подне одржали су делегати свих опозиционих странака конференцију, на којој су решили да траже од председника Народне Скупштине, да се бивши министар војни генерал Зечевић стави пред суд, јер је 1921. год. у најјачој зими одредио рекрутовање војника. Држава као и појединци претрпели су услед тога огромну штету, многи рекрути су опасно оболели а велик број поумирао. Осим тога је и буџет услед те околности знатно био оптерећен. Изгледа да ће председник Скупштине одбити овај захтев опоз. посланика.

Седница радикалног клуба.

На седници радикалског посланичког клуба од четвртка расправљало се поновно о захтевима муслимана из Јужне Србије. Изабран је одбор, који ће те захтеве проучити, а највећи део тачака је примљен од стране радикала, пошто је утврђено, да су захтеви муслимана оправдани.

БРЗОЈАВИ.

Нов. Агенција „Југославија“.

Конференција економских стручњака Мале Антанте.

Београд, 9. марта. Румунска делегација стигла је у четвртак пре подне у Београд са експресом. Они су били примљени од председника владе и министра иностраних дела. После подне у четир сата отворена је свечана седница екон. стручњака Мале Антанте у сали Народне Банке. Први је узео реч министар иностраних дела др. Момчило Нинчић, који је у лепом говору на француском језику поздравио делегате и нагласио, да ће ова конференција у многоме допринети томе, да се државе Мале Антанте могу сложити у питању заједничког иступа на конференцији у Ђенови. На овој конференцији треба да се постигне потпун споразум и у погледу сређивања међусобних економских односа, што ће такођер бити од велике користи. Сагласност се мора постићи у заједничком интересу и за заједнички напредак.

Њему су одговорили сви председници осталих делегација, па су се у свему сложили са др. Нинчићем. Они желе сви редом што бржи споразум у свима питањима, како би се створиле тесне везе између ове четири државе.

Тиме је седница закључена, а идућа заказана за петак пре подне.

Рад конференције.

Београд, 9. марта. Делегати Румуније, Чехословачке, Пољске и наше Краљевине споразумели су се о правцу рада конференције у Београду па су утврдили овај програм: У петак, 10. марта у 10 сати пре подне седнице одбора: а) финансијски одбор, б) економски одбор, в) саобраћајни одбор. Истога дана после подне у 1 сат: свечан ручак у хотелу „Српски Краљ“, који приређује Др. Велизар Јанковић, председник наше делегације у част делегата. У 4 сата после подне седница одбора према горњем распореду. — У суботу, 11. марта у 10 сати пре подне седница одбора по истом реду. После подне у 3 сата седнице одбора. После подне у 5 сати чајанка код др. Велизара Јанковића у част делегата. У 7 сати у вече свечана представа у Народном Позоришту. — У недељу 12. марта: Пре подне седница одбора, после подне пленарна седница, којој ће присуствовати сви делегати. У 9 сати увече банкет, који приређује др. Момчило Нинчић у част делегата у Официрском Дому.

Тиме ће конференција економских стручњака Мале Антанте бити завршена.

Полиција заштићава Прибићевића од осуде јавности.

Београд, 9. марта. На основу закона о заштити државе, београдска полиција је забранила заказани збор београдских студената за 12. март. Као што је познато студенти су на том јавном збору хтели да позову министра Прибићевића, да тужи суду све оне, који га из дана у дан оптужују, да је био у вези са убицом бившег министра Драшковића.

(Полиција узима у заштиту Прибићевића од осуде јавног мнења газећи одредбе Устава. До сада се држава није узимала у заштиту на основу закона од рушилачког рада антидржавних елемената, а ево београдска полиција штити Прибићевића, као да је он персонификација државе. Влада је дужна да поништи ову незакониту забрану полиције. Пр. Ур.)

УМЕТНОСТ.

— **Концерат г. Зиновјева.** Упркос приметне индиспозиције овај уметник је успео да нас увери, да реноме, који је његовом концерту претходио, није претеран. Иако је у првом делу концерта још напорно узимао висину, па чак мало и дистонирао, показао нам се у другом делу као прави велики мајстор певања, особито у великој арији Елеазара из „Жидовке“. У његовом певању има бездан поезије и финоће иако му глас, сам по себи, поред све технике, нема (разуме се релативно!) доста најплеменитијег метала, као што га имају неки други светског гласа певачи. Кад би његовом високоуметничком певању придошао још и ретко богати материјал — нашег г. Григоријева, то бисмо могли бити уверени да би његово име преживело чак и две генерације! Али и овако је успех био сјајан. Наш јединствени диригент г. Матачић га је пратио на клавиру, а осим тога одсвирао нам једну своју и Вагнеровску пијесу (а додао још и једну Шуберта) тако мајсторски као никада до сада: — на његовој страни је била она права, урођена генијалност. Публика је то оценила и френетичким аплаузом наградила.

О. С—ћ.

Народно Позориште.

Репертоар.

Петак, 10. марта 1922. „Пајаци“ и „Балет“ у претплати Б. чиновничка представа.

Субота, 11. марта „Романтичне душе“ у претплати Б, чиновничка представа.

Недеља, 12. марта дневна представа „Три девојчице“, вечерња представа „Подвала“.

ИЗЈАВА.

7. марта 1922. године
у Новоме Саду.

Поштовани Господине Уредниче!

Случајно сам пропустио те нисам у своје време прочитао у 29. броју „Заставе“ т. г, „Припослано“ на четвртој страни.

У томе „Припослано“ г. Драгутин Мириловић из Кузмина наводи: да је г. Михаило Грујић, опћ. бележник из Кузмина, грдећи пред сведоцима њега обасипао најпогрднијим изразима Српску Велику Гимназију што је у њој могао да положи матуру и добије матурантску сведоџбу г. Мириловић.

Ја не разумем зашто да се у приватној свађи напада гимназија и њени наставници?! Вероватно за то: да би се показало, да има људи, који у кући нису добили добро домаће васпитање; да има људи који не знају да грдња више понижава онога који је упућује, него онога коме је упућена.

Молећи Вас, Поштовани Господине Уредниче, да будете добри па да отштампате ово писмо као одбијање клевете на мушку гимназију. Желим да будете уверени да Вас веома цени и поштује

Директор мушке гимназије
Васа Т. Даниловић.

Нека се и ово зна.

Турија, 4. марта 1922.

Колико демократе награђују своје трчилаже, нека посведочи и овај случај.

Ми овде у Турији имамо једног господина, Јована З. Медурића, умировљеног учитеља.

Он има своју кућу и виноград са каштељом. Госпођа му је поштарка, дакле државни чиновник.

Он ужива своју учитељску пензију са свима додатцима. Па ипак је њега поставио у своје време г. Светозар Прибићевић министар унутрашњих дела (док је био) за тајног полицаја старобечејског среза (он ово разуме због оно мало чабра) са платом од 2000 динара месечно и још се жали да му је ово мало, а не пита је ли он потребан.

Ово бележимо само да парирамо „Јединству“. Оваких има пуно.

Туринац.

Кратке вести.

— Министар унутраших дела израдио је законски нацрт о реорганизацији полиције у целој земљи. Према том закону, од сада ће само онај моћи ступити у службу код жандармерије, који је положио прописани испит жандармеријске школе.

— Фридрих, дански престолонаследник верио се са Принцезом Олгом, ћерком Јелене, руске велике књегиње, а нећаком грчког Краља.

— Ексцар Карло добио је пристанак енглеске владе, да се пресели на острво Уајт.

— Чешки листови јављају, да су енглеске текстилне фабрике одлучиле, да продаду Чехословачкој већу количину енглеског штофа испод цене коштања.

— Америчке Сједињене Државе разоружали су око 100 ратних бродова из обзира да уштеђени угаљ ставе у резерву.

— У Чехословачкој уведен је порез на иметак. Целокупан приход од те порезе цени се на 10 до 11 милијарди.

— Народни Одбор за помоћ гладнима у Русији, решио је, да се за Велики Петак приреди у целој земљи Руски дан у корист гладних у Русији.

Од Уредништва.

— **Г. Т. Б. Моноштор.** У министарству финансија сада се израђује уредба, по којој ће се за кратко време издавати новац за бонове и то у први мах само до 1000 круна. Један посланик наше странке интервенисао је у овој ствари, но рекло му се, да су сада таке прилике, те да се мора причекати са исплатом бонова.

Управник: Јаша Томић.
Одговорни уредник:
Трива Милитар

Огласне вести.

Јефтин намештај, још увек може се добити у великом избору код: Хемлера, стовариште намештаја, Шафарикова 28. (Текели Имре). 455 2-10

Филијала Нови Сад Аграрне и Комерцијалне Банке за Босну и Херцеговину
(Вагнерова палата)
плаћа на улоге 339 9—12
6% камате чисто

1000 Дин. награде
добиће онај, ко ми нађе **стан** са две собе, предсобљем и кухињом. Адреса у Администрацији. 466 1—3

Добротвор као задруга у Н. Саду

ПОЗИВ
НА
ГЛАВНУ СКУПШТИНУ „ДОБРОТВОР“-А

као задруге у Новом Саду, која ће се одржати у недељу, 26. марта о. г. у задружној канцеларији (Змај-Јовановић ул. 8.) у 9 сати пре подне.

ДНЕВНИ РЕД:

1. Оверовљење присутних чланова.
2. Отварање скупштине.
3. Избор 3 члана, који ће по § 48. оверовити скупштински записник.
4. Извештај Управе и Надзорног Одбора о свом раду, поднашање биланције за пословну годину 1921. и давање разрешнице.
5. Предлог Управе о спајању „Добротвор“-а са *Србијом* Првим Српским Друштвом за Осигурање у Београду или Херцег-Босном, Осигуравајућим Друштвом у Сарајеву.
6. Избор 3 члана и 2 заменика, који су по § 47. испали из управе.
7. Избор 3 члана и 2 заменика у Надзорни Одбор.

У Новом Саду, 1. марта 1922. год.

УПРАВА.

Умољавају се г. г. чланови „Добротвор“-а, да на ову врло важну Главну Скупштину неизоставно дођу, јер за случај да не буде присутан довољан број чланова, који је прописан у 42. § задружних правила, сматраће се овај позив већ као поново издат у смислу § 43. по ком ће присутни чланови безобзира на прописани број доносити правоваљане закључке.

ПРИМЕДБА. Овај позив важи као гласаница за оне редовне чланове „Добротвор“-а, који су својим дужностима до 31. децембра 1921. одговорили.

Дугује **Завршни рчн. „Добротвор“-а као задруге у н. Саду за 1921. г.** Потражује

АКТИВА				ПАСИВА			
Готовина у благајни	30767·15			Основна Главница		200000	—
Код поштанске штедион.	2409·51	33176	66	Резервни фонд самртнине		512018	54
Вредносни папири		374647	50	Гаранциони фонд		42370	10
Зајмови		401306	40	Мировински фонд		69467	55
Предујмова		11291	—	Потраживање наслед. по § 21.	49565·30		
Текући рачун		7149	60	„ „ редов.	54082·42	103647	72
Инвентар		1351	—	Сопственика Деповита		9550	30
Разни дужници				Пријава		200	—
а) Неплаћена самртнина	14174·55						
б) Дуг иступелих члан.	3768·15	10406	40				
Кућа		63180					
Амортизација		34745	65				
		937254	21			937254	21

Дугује **Рчн. губитка и добитка на дан 31. децембра 1921. год.** Потражује

РАСХОД				ПРИХОД			
Исплаћена самртнина 120 сл.		247843	—	Уписнина		66	—
Пореза		21822	80	Чланарина		13682	—
Плата и трошкови		238188	90	Самртнина		279299	28
Враћене уплате		1130	38	Закаснина		12344	77
Аквизиција		105	—	Разна примања	3080·64		
Поштарина и тисканице		3828	04	Од скупарине	2410·—		
Милостиње		420	—	„ ефеката	54852·—	60342	64
				Камате:			
				а) Новчаних завода	2708·84		
				б) Од ефеката	20091·—		
				в) „ зајмова	16585·64	39385	48
				Најамнине		8770	—
				Преплате		1714	70
				Принос гаранционог фонда		97733	25
		513338	12			513338	12

У Новом Саду, 31. децембра 1921. год.

УПРАВА:

Данило Слепчевић с. р. управник. **Душан С. Монашевић** с. р. председник. **Милан Попић** с. р. подпредседник.
Милан А. Јовановић с. р. перовођа. **Јован Каћански** с. р. **Никола Ђурчић** с. р.
Марко Марцикић с. р. **Стојан Стакић** с. р. **Рада Сланкаменац** с. р.

НАДЗОРНИ ОДБОР:

Овај рачун изравнања и рачун губитка и добитка прегледали смо, са главним и споредним књигама сравнили и у реду нашли,

Јован Рајковић с. р. **Стеван Милованов** с. р. **Бранко С. Деврња** с. р.

Огласи.

Одлуком црквене скупштине у Ст. Керу од 2./III. 1922. Бр. зап. 84. позивају се стучњаци српских звоноливница, да своје понуде са ознаком цене по килограму, на ниже наведене радове, председништву у року од 14 дана доставе или ради погодбе лично предстати изволе.

I. Једно звоно (пукнуто) да се замене са новим, које ће са 100 кгр. теже бити.

II. Друго мање и треће веће (оба нова) од онога под I-ом позицијом тако, да буду у том сразмеру који ће одговарати потпуној хармонији.

III. Да се поставе на станицу Ст. Кер; главна пруга Суботица Београд.

IV. Преглед коза; евентуално измена истих и смештање звона у торањ.

Вожидар Босић перовођа. 458 2—3 **Стеван Ботић** председник.

Канцеларија адвоката
Боре Н. Поповића
Јосифа К. Стојановића
начелника Мин. Финансија у пенсији
Зафира В. Станковића
начелника Министарства Трговине и Индустрије у пенсији
Београд
Добрачина ул. 7. — Телефон 13-01
Стручно обавља пореске, царинске, трошаринске и таксене ствари. Даје савете по свима правним и обавештења по свима трговачким пословима. — Заступа код свих административних и судских власти у земљи. 447 2—5

Спецерајска трговина
Радивоја Николајевића
у Ср. Митровици
потребује млађег помоћника и шегрта, а има на продају и спецерајских стелажа са две растове тезге. 456 2—3

Приспела
ми је већа количина разноврсне робе кас: шећера □ шећера на главе и ситна, смокава, пиринче, кафе, вејтина, ораха дајем по најјефтинијој цени. 4442-3
БОШКО ДРАГИЋ
колонијална радња
Н. Сад, Пашићева 16. Тел. 90.

Једног трговачког
путника
колонијалне струке, првоврсну снагу, који је уведен у Банату, Бачкој и Срему. Једног **Плац-Агента** за место и околину. Два старија **помоћника** за детаљ са знањем више језика, потребује за одмах т. ј. до 15 марта 450 3—3
ВЕЛЕТРГОВИНА
БРАЋЕ ПРОДАНОВИЋА
НОВИ САД

Штампарско Предузеће „Застава“ д. д. 371—1922.